

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

51. ČÍSLO / XII. ROČNÍK

8 Kč (11 Sk)

19. PROSINCE 2004

Z obsahu:

Mesiášova královská moc

Katecheze Jana Pavla II.

1. prosince 2004

- strana 2 -

Společnost, kde je Bůh absolutně nepřítomný, se sama zahubí

Odpovědi kardinála
Ratzingera na otázky

Marka Politiho

- strana 4 -

Muž, který řídí Církev z Golgoty

Rozhovor s životopiscem

Jana Pavla II.

Georgem Weigelem

- strana 6 -

Kateřina Maria

Drexelová 1858 - 1955

Obdivuhodný příběh ženy,

která byla 1. října 2000

svatořečena papežem

Janem Pavlem II.

- strana 7 -

„Odtamtud vychází zvláštní síla“

P. Karel Maria Harrer

- strana 9 -

Bůh je Láska

C. S. Lewis

- strana 10 -

Devět měsíců v ráji

- strana 11 -

Adventná úvaha nad

umierajúcim lesom

- strana 12 -

Mesiášova královská moc

Liturgie nešpor, jejíž texty žalmů a kantik postupně komentujeme, předkládá nám ve dvou etapách žalm 71, jeden z těch, které jsou nadmíru drahá židovské i křesťanské tradici, královský zpěv, o kterém církevní otcové rozjímají a vykládají ho pomocí mesiánského klíče.

Nyní jsme vyslechli první velký výlev této slavnostní modlitby (srov. v. 1-11). Otevírá ho naléhavá sborová prosba k Bohu, aby dopřál panovníkovi ten dar, který je podstatný pro dobrou vládu: spravedlnost. Ta se projevuje především ve vztahu k chudým, kteří se stávají naopak zpravidla obětí moci.

Naléhavá prosba o spravedlnost

Pozoruhodná je především naléhavost, s jakou žalmista klade důraz na morální úkol vlády nad lidem podle spravedlnosti a práva: *Bože, svěť králi svou pravomoc, svou spravedlnost královskému synu, ať vládne tvému lidu spravedlivě, zjedná právo ubohým z lidu* (v. 1-2.4).

Tak jako Hospodin řídí svět podle spravedlnosti, (srov. Ž 35,7), tak se má král, který – podle prastaré biblické koncepce – je jeho viditelným představitelem na zemi, řídit ve svém jednání podle svého Boha.

Jestliže se porušují práva chudých, nedochází tím pouze k jednání politicky nekorektnímu a morálně zločinnému. Podle Bible se tím páchá také skutek proti Bohu, je to náboženský delikt, protože Hospodin je ochránce a obránce chudých a utlačovaných, vdov a sirotků (srov. Ž 67,6), tj. těch, kteří nemají mezi lidmi ochránce.

Mesiáš – příkladný vladař

Je snadné vytušit, jak nahradila tradice postavu často selhávajícího davidovského krále – již na samém počátku úpadku judské monarchie (VI. stol. př. Kr.) – světlou a slavnou fyziognomií Mesiáše v duchu prorocké nadě-

je vyjádřeně Izaiášem: *Bude soudit nuzáky spravedlivě, o pokorných bude rozhodovat podle práva. Nebo podle ohlášení Jeremiáše: Hle, přicházejí dny, praví Hospodin, kdy Davidovi vzbudím spravedlivý výhonek. Bude královat jako pravý král a bude moudrý, a bude uplatňovat v zemi právo a spravedlnost* (23,5).

Naše spása v Kristu

Po této živé a vášnivé prosbě o dar spravedlnosti žalm rozšiřuje horizont a rozjímá o mesiánském království a vnímá je podle dvou souřadnic – souřadnice času a prostoru.

Na jedné straně totiž vy-zvedává jeho trvání v čase (srov. Ž 71,5.7). Jsou tu velmi živé obrazy kosmického typu: máme zde totiž sled dnů určených rytmem slunce a měsíce, ale také obdobími dešťů a rozkvětu.

Plodné a pokojné království má tedy vždy své místo ve znamení těch hodnot, které jsou rozhodující: spravedlnosti a pokoje (srov. v. 7). To jsou ona znamě-

ni vstupu Mesiáše do našich dějin. V této souvislosti je osvětlující komentář církevních Otců, kteří vidí v tomto králi–Mesiáši tvář Krista, krále věčného a univerzálního.

Jan Pavel II. při generální audienci 1. 12. 2004

Tak svatý Cyril Alexandrijský ve svém *Explantatio in Psalmos* zjišťuje, že soud, který svěříje Bůh králi, je onen soud, o kterém mluví svatý Pavel: *záměř, že sjednotí v Kristu všechno* (Ef 1,10). Neboť *v jeho dnech rozkvete spravedlnost a hojnost blaha*, jinak řečeno „v Kristových

dnech skrze víru vzejde pro nás spravedlnost a v tom, jak se obrátíme k Bohu, vzejde nám hojnost pokoje“. Ostatně právě my jsme ti „chudí“ a „děti chudáků“, kterým tento král pomůže a zachrání je: a jestliže „především nazývá ‚chudými‘ svatě apoštoly, protože jsou chudí duchem, pak nás spasil jakožto ‚děti chudých‘ tím, že nás ospravedlnil a posvětil ve víře skrze Ducha“ (PG LXIX, 1180).

Vytoužená vize

Na druhé straně Žalmista vytyčuje také oblast prostoru, do kterého umísťuje království spravedlnosti a pokoje krále–Mesiáše (srov. Ž 71,8-11). Zde vstupuje na scénu univerzalistický rozměr, který sahá od Ru-

dého moře nebo Mrtvého moře až k moři Středoziemnímu, od Eufratu, velké východní řeky, až k nejzazším končinám země (srov. v. 8), a připomínají se také Taršis a ostrovy, podle anticke biblické geografie nejzazší západní území (srov. v. 10). Je to pohled, který obsahuje celou mapu tehdy známého světa, který zahrnuje Araby a nomády, vzdálené vladaře a státy a nakonec nepřátele do všeobecného objetí, jaké nezřídka opěvují žalmy (srov. Ž 46,10; 86,1-7) a proroci (srov. Iz 2,1-5; 60,1-2; Mal 1,11).

Ideální zpečetění této vize by tedy mohlo být formulováno právě slovy proroka Zachariáše, slovy, která evangelia aplikují na Krista: *Hlasitě zajásej, síónská dcero, zaplesej, dcero jeruzalémská, hle tvůj král k tobě přichází, je spravedlivý... Vymýtí vozy z Efraimu a z Jeruzaléma koně, válečný luk bude vymýcen, vyhlásí národům pokoj, jeho vlada bude od moře k moři, od řeky až do končin země* (Zach 9,9-10; srov. Mt 21,5).

Bollettino Vaticano 1. 12. 2004
Mezititulky redakce Světla

EDITORIAL

Po celou dobu adventní zpíváme toužebně: „Ejhle, Hospodin přijde a všichni svatí jeho s ním a bude v onen den světlo velké!“ Není to ve skutečnosti jen půl pravdy? Máme k tomu v současné době hned dva dobré důvody, abychom svůj zpěv alespoň v duchu korigovali z toho pohledu, že Pán už je mezi námi. Je pro nás velmi aktuální prožívat adventní dobu nejen v duchu očekávání lidstva na příchod slíbeného Mesiáše, ale také v duchu očekávání jeho Matky a Božího Syna, který se již jako vtělené Boží slovo a jako skutečný člověk připravoval v jejím lůně na veliký okamžik svého tělesného narození.

Chceme-li dnes přesvědčit veřejnost o tom, že lidský život začíná již okamžikem jeho početí, měli bychom adventní dobu prožívat také v duchu hluboké úcty a klanění Bohu skrytému v lidském těle od samého jeho počátku. Evangelium nás jasně a jednoznačně informuje, že Boží Slovo si pro své vtělení zvolilo přesně stejnou cestu, jakou v člověku samo stvořilo, jen s tím jediným rozdílem, že oplodnění požehnaného vajíčka zajistil nikoliv člověk, ale sám Duch Svätý. A již od toho okamžiku, kdy Bohorodičku zastínil, nosila pod srdcem živého a pravého Boha, který se nám

Pokračování na str. 13

Neboj se přijmout Marii

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Pros Ducha Svatého, aby tě zavedl do Nazareta. Vyhledej zde dům, kde přebývá teš sař Josef. Snaž se vystihnout, co to znamená, když o něm tvůj Průvodce říká, že to *byl muž spravedlivý*. Tato *spravedlnost* může být také docela nenápadná. Živí se tu poctivě prací svých rukou, zachovává Boží zákon a děkuje Hospodinu, že mu posílá dívku Marii, aby ji učinil svou ženou. Není v Nazaretě krásnější. Její tělesná krása je něco víc než jen líbezná pohlednost. Spravedlivý Josef dokáže víc než kdokoliv jiný vyčíst z její tváře mnohem větší a hlubší krásu její duše. To, co vyvolalo jejich vzájemnou náklonnost, je ryzí čistota jejich srdcí a duší. Opravdová a upřímná láska může vyklíčit jen v nevinném srdci. Podali si ruku a slíbili si, že půjdou životem pospolu, aniž přitom tuší, co to bude, co je ve skutečnosti spojí. Setrvávej v úžasu při pohledu na tuto dvojici, u nichž se krása těla tak dokonale snoubí s krásou jejich srdce. Není to povzbuzující, přebývat v takové svaté společnosti? Uvědom si s bolestí, o co všechno jsou oloupeni ti nešťastníci, kteří z nedočkavé žádostivosti pohrdli krásou nevinnosti.

Právě tuto svatou dvojici si Bůh od věčnosti vyhlédl, aby jí svěřil ten nejvznešenější dar: svého jediného Syna. Dokázal si je najít v prosté, zapadlé a opovrhované vesničce. Posílá svého Syna do zapadákovy, kde nic neslibuje pohodlí, postavení ani skvělou budoucnost. Přídomek „Nazaretský“, který ho bude provázet po celý život až na kříž, je spíše výrazem opovržení.

Ale ani jeho rodiče nebudou mít na různých ustlano. Můžeš se o tom přesvědčit již dnes.

Ti dva nepotřebují očistnou zkoušku. Avšak to, co na ně dolehne, i způsob, jakým všechno přijímají a prožívají, bude tobě i mnohým zářivým a povzbuzujícím příkladem pokory, důvěry a odevzdanosti. Nicota se nemůže spojit s Nekonečnem bezbolestně. Zapamatuj si, že čím více se chceš přiblížit Bohu, tím více musíš být připraven přijímat jeho zvláštní způsob, ačkoliv jim lidsky nemůžeš porozumět.

Pokus se vžít do situace, v jaké se ocitá Maria. Panenský klín, ve kterém roste ten nejsvětější plod, již není možno skrýt před lidským zrakem. Boží nevěsta, tak mladinká a nezkušená, kráčí bezbranná vstříc veřejné hanbě. Nesmírnou bolest jí působí i její láska k Josefovi, neboť prožívá zármutek, který mu nedobrovolně působí. Ale ona všechno svou bezmocnost vkládá do rukou Hospodina. Na jak dlouho ji vystaví Pán této nejistotě a rostoucímu napětí?

Má jedinou jistotu: věrně chová ve svém srdci slova, která jí vzkázal po andělovi: *Počneš a porodíš syna... Ten bude veliký...*

Tehdy vzkázala Nejvyššímu: *Ať se se mnou děje, jak jsi řekl*. Jestliže se to nyní děje, ON ví jak a proč. Já sem jen jeho služebnice. Jestliže zadržel včas pravici Abraháma, zachránil Mojžíše v beznadějně situaci, poželhal lúno stařeny, aby porodila Jana, jistě zná východisko z mé situace. *Ať se mi stane...*

Děkuj Bohu za tento názorný příklad, jak je možno důvěřovat Boží moudrosti a prozřetelné lásce. Obrát nyní pozornost k Josefovi, který ti ukáže, jak může člověk důvěřovat člověku a zachovat lásku proti vši beznaději. Ačkoliv má stále před očima nevysvětlitelnou záhadu Mariina klína, do jeho panického srdce nemá přístup ani podezření, tím spíše ne odsouzení. Z opravdové čisté lásky se rodí úcta, nikoliv žárlivost a roztrpčenost. Josef se pokorně sklání před tajemstvím, které nechápe. Hledá východisko v tichosti a modlitbě.

Pozdrav nebeského posla, který přichází, aby ukončil Josefovo dilema. Rád ti potvrdí, že ho Pán neposílá jen k výjimečným lidem. Budeš-li pozorný a vnímavý, často s ním můžeš rozmlouvat a nemusí to být jen ve snu, jak je tomu nyní. Jeho nejčastější poselství začíná právě tak jak nyní:

„Josefe, neboj se!“

Anděl mu však přináší nejen Boží vysvětlení, ale i celoživotní pověření, které od základu mění všechny jeho dosavadní plány. Má zasvětit svůj život a svou práci těm nejsvětějším ze všech: Božím Synu a jeho svaté Matce. Chápe zcela jasně, že po boku nevěsty Ducha Svatého může stát jen ryzí čistota a nevinnost. Přijímá poslušně celibátní zasvěcení jako první z těch, kteří chtějí sloužit bezvýhradně Bohu a lidem. Ještě dříve než jeho svěrenec vyhlásí, jak si Bůh cení evangelijních ctností, přijímá řeholi chudoby, čistoty a poslušnosti a tento způsob života povede až do hrobu se vši důsledností.

Nezmeškej šťastné setkání svatých snoubenců a blahopřej jim k přestálé zkoušce i k nejvyššímu vyznamenání. Nediv se jejich slzám. Jak by si mohli bez nich děkovat za lásku a důvěru, která všechno přetrpěla. Jsou si vědomi, co všechno je ještě čeká po tomto úvodním rozuzlení? Ať přijde cokoli, budou stát věrně pospolu a důvěřovat v Toho, který je hoden vši důvěry. *Kdo má nevinné ruce a čisté srdce, smí vystoupit na Hospodinovu horu.*⁽¹⁾ Ať se nám stane podle tvého slova!

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ resp. žalm 23

Liturgická čtení

1. čtení - Iz 7,10-14

Hospodin promluvil k Achazovi (skrže proroka Izaiáše): „Vyžádej si znamení od Hospodina, svého Boha, ať hluboko v podsvětí, či nahoře na výšinách!“ Achaz však řekl: „Nebudu žádat, nebudu pokoušet Hospodina.“ Tu pravil Izaiáš: „Slyšte tedy, Davidův dome! Nestačí vám omrzovat lidi, že omrzujete i mého Boha? Proto vám dá znamení sám Pán: Hle, panna počne a porodí syna a dá mu jméno Emanuel (to je »Bůh s námi«).“

2. čtení - Řím 1,1-7

Pavel, služebník Ježíše Krista, povoláný za apoštola, určený k hlásání radostné zvěsti. Bůh ji už předem slíbil ústy svých proroků ve svatém Písmě o svém Synu. Ten pochází jako člověk z rodu Davidova, duchem svatosti se prokázal jako mocný Boží Syn tím, že vstal z mrtvých: Ježíš Kristus, náš Pán. Od něho jsme dostali milost i apoštolské poslání, abychom na oslavu jeho jména přivedli k ochotnému přijetí víry všechny národy. K nim patříte i vy, protože si vás Ježíš Kristus povolal. Všem v Římě, které Bůh miluje a které povolal do stavu svatých: milost vám a pokoj od Boha, našeho Otce, a od Pána Ježíše Krista.

Evangelium - Mt 1,18-24

S narozením Ježíše Krista to bylo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena s Josefem. Ale dříve než spolu začali bydlet, ukázalo se, že počala z Ducha svatého. Protože její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vydat pohaně, rozhodl se tajně se s ní rozejít. Když už to chtěl udělat, zjevil se mu ve snu anděl Páně a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se k sobě vzít svou manželku Marii. Vždyť dítě, které počala, je z Ducha svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od hříchů.“ To všechno se stalo, aby se naplnilo, co řekl Pán ústy proroka: „Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Emanuel, to znamená »Bůh s námi«.“ Když se Josef probudil ze spánku, udělal, jak mu anděl Páně přikázal: vzal svou ženu k sobě.

Společnost, kde je Bůh absolutně nepřítomný, se sama zahubí

Odovědi kardinála Ratzingera na otázky Marka Politiho z italského listu La Republica

Je to nejen vášnivá obhajoba místa, které církvi přísluší ve veřejném prostoru, ale také oddané a něžné vyznání lásky Boha k člověku, který nám v Kristu ukázal svou tvář.

Evropa ztrácí své křesťanské předznamenání. Dnes již tvoří nepraktikující, lhostejní lidé a agnostici většinu. Jakou výzvu to představuje pro římskou církev?

Žijeme v období velkých změn. Úbytek porodů a přistěhovalectví mění etnické složení Evropy. Především jsme však přešli od křesťanské kultury ke **kultuře agresivního sekularismu se silně nesnášenlivými rysy**. Přesto víra není mrtvá, i když se kostely vyprazdňují a mnozí už nejsou schopni věřit. Jsem si jist, že i v kontextu multikulturní společnosti a uprostřed velkých protikladů zůstává křesťanská víra důležitým faktorem, který propůjčuje kontinentu jeho velkou mravní a kulturní sílu.

Nejste tedy pesimistický?

Optimismus a pesimismus jsou emocionální kategorie. Já se pokládám spíše za realistu. A jako takový jsem přesvědčen o vnitřní síle víry. Kromě toho má Evropa katolicismus, který se stal stále více „katolický“, tzn. univerzální, a to v procesu, ve kterém i jiné kontinenty svým způsobem objevují, že být katolíkem neznamená mít vedoucí hlas jako v minulosti. Církve v Evropě má nadále velký význam, ale spíše v souvislosti s mezinárodním souhrou.

Po aféře Buttiglione a schválení evropské ústavy označují některé skupiny laiků a katolíků situaci křesťanů v Evropě za stav obležení.

Je zde opravdu ideologická sekulární agresivita, která vyvolává starosti. Ve Švédsku byl nedávno poslán do vězení pastor, který kázal o homosexualitě na

základě biblických textů. Laicismus už není prvkem neutrality, která otevírá prostor svobody pro všechny.

Začal se proměňovat na ideologii, která se pomocí politiky tlačí do veřejného života a neznechává žádný prostor pro křesťanský a katolický náhled a chce tímto způsobem **zatlačit křesťanství do ryze soukromé, a tedy umlčené sféry**. V tomto smyslu začal opravdový boj a my musíme hájit náboženskou svobodu proti zvláštní ideologii, která se chová tak, jako by byla jediným hlasem rozumu, ačkoliv je ve skutečnosti jen projevem „určitého“ racionalismu.

Co je to laicismus?

Správný laicismus vlastně zaručuje svobodu náboženství. Stát nikomu nepředepisuje náboženství, ale dává volný prostor těm náboženstvím, která se odpovědně starají o veřejné blaho, a dovoluje těmto náboženstvím spolupracovat při výstavbě společenského života.

Nejsou zde však obtížné hraničky? Vezměme si třeba kříž ve školách. Je zde tendence říct, že Ukřižovaný je symbolem univerzální lásky, který nikoho nemůže rušit. Ve skutečnosti je to však především znamení jednoho Boha a jednoho určitého náboženství. Není to pochopitelné, když se tvrdí, že jednomu znamení není možné dávat přednost?

To závisí od historické situace. Mohou být země, které nemají křesťanskou minulost ani křesťanskou přítomnost a odmítají toto znamení, protože v něm nevidí ani dědictví, ani všeobecnou morální orientaci. Věřím však, že

v Itálii a v části Německa, Bohu díky, je ještě přítomnost takového charakteru, že Ukřižovaný pro ni zůstal společným referenčním bodem. Kříž hovoří o Bohu, který se stal člověkem a pro člověka zemřel, protože člověka miluje a odpouští mu. V něm tedy stále ještě svítí pohled na Boha, který vylučuje veškerý terorismus a také války v Božím jménu. Snad se může v budoucnosti stát takový případ, že se z nějakého národa zcela vytratí křesťanská podstata. Byla by to smutná změna. Proto nasazují svůj osobní život za to, aby se křesťanská podstata neztratila.

Jak chcete tuto křesťanskou podstatu popsat?

Jako příběh lásky mezi Bohem a člověkem. Když to pochopíme v dnešní řeči, můžeme pochopit i zbytek.

A to stačí?

Je přirozeně obtížné přijmout křesťanství z jednoho existenciálního bodu. Současné životní modely jsou krajně odlišné, a proto nestačí pouze intelektuální úsilí. Jedině skrze konkrétní zkušenost a existenciální příklad je možno si ověřit dostupnost a reálnost křesťanského poselství a ověřit si jeho věrohodnost.

Nevrací se opět pokušení utíkat se ke snu o křesťanství: do organického křesťanského světa? Má to nějaký smysl?

To jistě ne. Byla určitá historická epocha se svými světly i stíny, kterou dějiny Církve velmi dobře dokládají. Ale nyní se utíkat k situaci, která je neopakovatelná, by bylo absurdní. Vzhledem k obtížím uvěřit v pluralis-

tický koncept musíme přijmout, že dějiny jdou dále, a musíme si být vědomi, že vyžadují především novou možnost svobodné a vyzrálé víry. Víra není jen výsledek tradice a specifické společenské situace, nýbrž také výsledek svobodného „Ano“, které srdce říká Kristu.

Kde je Bůh v naší dnešní společnosti?

Byl zatlačen silně na okraj. V politickém životě se zdá být nepřístojné mluvit o Bohu, jako by to byl útok na svobodu nevěřících. **Politický svět sleduje své vlastní normy a cesty, Boha přitom vylučuje jako něco, co do tohoto světa nepatří**. Totéž se děje ve světě obchodu, hospodářství i v soukromém životě. Bůh zůstává stranou. Zdá se mi naopak nutné znovu objevit, že i **politická a hospodářská sféra potřebují svou morální odpovědnost, která odpovídá lidskému srdci** a vyrovnává se s tím, co souvisí s přítomností nebo nepřítomností Boha ve společnosti. **Společnost, ve které je Bůh absolutně nepřítomný, sama sebe zničí**. To jsme viděli na velkých totalitních experimentech posledního století.

Jádrem konfliktu mezi církví a světem je jistě sexuální etika. Papežská encyklika Humanae vitae vykopala propast mezi církevní naukou a praktickým chováním věřících s katastrofálními důsledky. Nenastala hodina encykliku znovu promyslet?

Je pro mě zcela jasné, že nesmíme ustát v tom, věci stále znovu promýšlet. Jan Pavel II. od prvního roku svého pontifikátu nabízel nový způsob antropologického a osobního přístupu k problému, ve kterém rozvinul velice nové a odlišné vidění vztahu mezi Já a Ty u muže a ženy. Souhlasím v tom, že pilulka otevřela cestu ke skutečné antropologické revoluci velkého rozměru. Ona není pouze pomocí v obtížné situaci, jak se soudilo na počátku. Pilulka zcela změnila pohled na sexualitu jako celek,

tzn. pohled na člověka a jeho lidské tělo. **Pilulka oddělila sexualitu od plodnosti a tím způsobem vůbec od základu změnila pojetí lidského života.** Pohlavní akt ztratil svůj původní smysl a cíl, který byl předtím zřejmý a jednoznačný. V důsledku toho se staly všechny druhy pohlavnosti rovnocennými. Tuto revoluci následovalo spodobnění homosexuality s heterosexuální. Právě proto říkám, že papež Pavel VI. již tehdy velmi jasně a jasně poukázal na problém veliké důležitosti.

Dotkl jste se již otázky homosexuality. To je ovšem téma, které se týká lásky mezi dvěma osobami a nikoliv pouhé sexuality. Co může církev udělat, aby tento problém pochopila?

Dovolte mi, abych řekl dvě věci. Především musíme mít k těmto osobám velký ohled, protože ony svým způsobem trpí, když hledají přiměřeně správný způsob života. Na druhé straně těmto osobám nijak skutečně nepomáháme, když pro ně vytváříme právní formu jakéhosi typu homosexuálního manželství.

Posuzujete tedy negativně způsob, který nyní zvolili ve Španělsku?

Ano, protože je pro rodinu a pro společnost zhoubný. Právě tu tvoří morálku nebo jednu formu morálky. Neboť lidé všeobecně pokládají za mravné a dovozené to, co povoluje právo. A když začneme pokládat toto spojení za více méně rovnocenné s manželstvím, máme tu společnost, která přestala uznávat jak specifický, tak základní charakter rodiny, tzn. samu podstatu muže a ženy. Smyslem a cílem manželského spojení je přece zajistit trvání lidstva, a to nejen v biologickém smyslu. Proto španělské rozhodnutí nepřináší těmto osobám pražádanou skutečnou výhodu. Rušíme jen základní prvky právního řádu.

Eminence, církev už utrpěla několik porážek, když říkala ke

všemu – Ne. Neměl by být připuštěn alespoň pakt solidarity mezi dvěma osobami, i když jsou to homosexuálové, a ten uznat jako zákonný?

Institucionalizace takového spojení by veřejnost nutně chápala jako formu manželství, ať už to tak zákonodárce myslel nebo ne. To by ale nevyhnutelně znamenalo relativizaci manželství. Nesmíme přitom také zapomínat, že takovým rozhodnutím Evropa – která mezitím má sklon k určitému druhu dekadence – by se izolovala od ostatních velkých kultur lidstva, které všeobecně uznávají vnitřní smysl sexuality: že totiž muž a žena byli stvořeni, aby svým spojením zajišťovali budoucnost lidstva.

Konflikty mezi protichůdnými pohledy na morálku odrážejí konec konců revoluci subjektu, kterou Západ zažil v průběhu posledních dvou staletí. Je nová subjektivita neštěstím nebo výzvou pro církev?

Sebeurčení může být samo o sobě dobrá věc. Ale já pochybuji o tom, zda mnoho subjektů skutečně určuje samo sebe, jak tomu dnes lidé chtějí věřit, a zda nežijí spíše v určitém **prefabrikovaném uniformismu, ve kterém lhotejně poletují. Dnešní člověk je manipulován trhem, médií a módami.** Je pravdou, že sféra subjektu je větší, než byla dříve. Problém však je v tom, že náboženství a mravnost byly zatlačeny do rezervace soukromé sféry, kde mají být chráněny jako poslední domovské právo.

Stalo se všeobecně uznávaným názorem, že objektivitu můžeme najít jen ve vědách, všechno ostatní je skrz na skrz subjektivní.

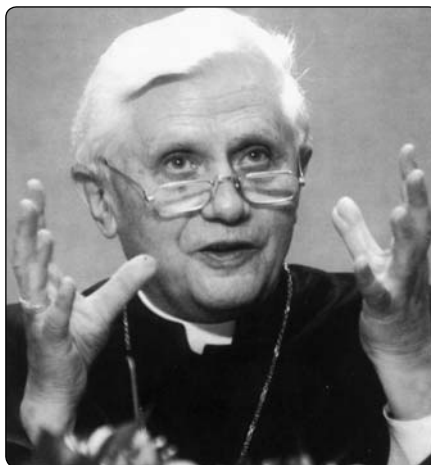
A co teď?

Zůstává pozitivním výdobytkem, že subjekt si musí být vědom své svobody a své odpovědnosti. Ale nyní nastává chvíle uznat, že lidská svoboda může přežít je tehdy, když je sdílena s druhými. **Pře-**

devším musíme pochopit, že člověk nestvořil sám sebe: je tvorem se svými hranicemi a s možností, že sejde na scestí.

Do tohoto skrz na skrz západního scénáře vstupuje islám. Jak by měl katolicismus na to reagovat?

Islám je velice různorodý a nedá se redukovat na oblast terorismu nebo umírněnosti. Jsou vel-

ké rozdily mezi Indonésií, Afrikou a Arabským poloostrovem. A snad se už formuje určitý evropský islám, který přijímá prvky naší kultury. Pevná víra muslimů v Boha je pro nás každopádně pozitivní výzvou: svým vědomím, že stojíme pod posledním Božím soudem, spolu s její správou mravního majetku a zachováváním norem, které ukazují, jak velice potřebuje víra k životu vnější způsoby projevu. To jsme tak trochu ztratili.

Co z kritického hlediska?

Samozřejmě musíme pochopit také ony kulturní slabosti, které souvisí s knihou, kterou pokládají za inspirovanou, se všemi nebezpečími, která jsou s tím spojena. Musíme náboženství, ve kterém se tak nerozlučně vzájemně určují státní správa a náboženství, nabídnout určitý koncept náboženské svobody. Můžeme jim ukázat, že Bůh, který poskytuje lidem více svobody, nabízí lidem také nové prostory pro jejich vlastní kulturní rozvoj.

Určití bábliví křesťané jsou ve styku s islámem stále agresivněj-

ší nebo prohlašují: U nás nechceme měšitu, když u vás nesmíme stavět kostely.

Agresivita je vždy špatná. Ale zdá se mi oprávněné trvat na možnosti, aby se i v arabských státech, jako je Saúdská Arábie, směly stavět kostely. Tradice islámu to dovoluje. V Íránu a v Iráku tyto možnosti jsou dány.

Co pokládáte za nejživější setbu v pontifikátu Jana Pavla II.?

Především je to velká láska ke Kristu. To je sloup jeho nauky. Také jeho láska ke Kristu v Eucharistii, stejně jako velká láska k Panně Marii. Konečně jeho smysl pro odpovědnost, který u něho má velké postavení, jak mohl pozorovat celý svět v jeho odpovědi na výzvu marxismu. Na této cestě můžeme jít dále a – jak bych

řekl – **dát znovu otázce Boha nový prostor v jeho centrálním významu.** Musíme našim současníkům zachovat následující fakt: Existuje Bůh a má co do činění s životem. Není to nějaký neznámý Bůh, nýbrž Bůh s tváří: Kristus. Je to Bůh, který pro nás trpěl a který nám skutečně ukázal svou tvář. Eucharistie zůstává jeho konkrétní a skutečnou přítomností: Bůh mezi námi. Pevným bodem křesťanství musí zůstat také sociální odpovědnost. Bohaté země mají svou odpovědnost vůči ostatním. A ony mají právo na to, aby našly naše srdce otevřené. Na druhé straně mají také právo darovat nám svou náboženskou radost a něco z jejich neopotřebované hořivosti ve víře.

Jaký typ papežství bude potřebovat 21. století?

Nemám zde žádné proroctví, protože papežové jsou svým způsobem vždy překvapením. Každý je po svém originální a odpovídá na výzvy své doby, které nemůžeme předvídat.

Z Kath-net přeložil -lš

Antonín Wächter

Jaké propasti leží v člověku!

Sotva nahlédneme do hlubin lidských dějin, otevírají se před námi stopy hrůzy, způsobené hříchem. Lidské dějiny se píšou vraždami a krutostí.

Za sebeuspokojováním a sebeospravedlňováním přebývá hanba a pohrdání sebou samým. Čím větší je hrdost a pýcha, tím větší pohrdání sebou můžeme za nimi tušit.

Malá lidská bytost, tak chudá a tak toužící po lásce, je od prvního okamžiku své existence vtahována do ošklivosti padlého světa. Zranění a zničení leží na její cestě, formují její duši, vpisují se do jejího těla. A přece - v tom nejneposlednějším, nejnvnitřnějším záhybu lidského srdce zůstává něco z prapůvodní slávy a neporušenosti Božího tvora.

Každý z nás, plný hříchů - se vzezením, na které se ani nechceme podívat, které chceme ukrýt a zamaskovat, má to své nejnvnitřnější, to nekonečně drahocenné, nekonečně láskyhodné. Kdo to může vidět, kdo to ještě vyhledává tam, kde je to již po desetiletí zotročeno a zcela zaplevelené?

Jen Boží milosrdenství! To je pohled, který odnímá naše hříchy, tím, že sám na sebe bere naše viny. To je pohled, který nás očisťuje. To je ta něžná láska, před kterou se nemusíme hanbit, protože je to ona, která nás obdivuhodně stvořila a chce nás ještě obdivuhodněji obnovit.

FuL 116/11/2004

Muž, který řídí Církev z Golgoty

Jak papeže ovlivňuje jeho tělesná slabost?

Rozhovor s životopiscem Jana Pavla II. Georgem Weigelem

Jak se změnil pontifikát Jana Pavla II. v těchto posledních letech, ve kterých je zdravotně oslaben?

Myslím, že papežovo utrpení podtrhuje evangelijní charakter jeho pontifikátu. Snad nejmoudřejší věta, která byla napsána o Janu Pavlu II., je od francouzského novináře Andre Frossarda a byla uvedena v pařížských novinách v den jeho uvedení na Petrův stolec: „To není papež z Polska, to je papež z Galileje.“ Svět je dnes svědkem papeže z Galileje, který neřídí Církev z trůnu, nýbrž z křížové cesty, z Golgoty. Když zve Církev a svět, aby s ním lidé šli touto „via crucis“, pokračuje Karol Wojtyła ve svém kázání o Ježíši Kristu až do konce.

Náš svět má často problémy, jak zacházet s nemocemi a tělesným utrpením. Co se můžeme v tom směru naučit z toho, jak papež nakládá se svými tělesnými neduhy?

Papež učí svět, že každý člověk je nenahraditelný: každý má nekonečnou cenu, od svého početí až do přirozené smrti. Jsou snad zemřelí Christopher Reeve nebo Michael J. Fox jedinými lidmi, podle kterých se máme orientovat při výzkumu přebytečných embryí? Proč se nepodíváme na Jana Pavla II., který své přesvědčení nemění podle své osobní situace? Není snad jeho svědectví stejně tak výmluvné a přesvědčivé?

Jak působí pohled na papeže na vozíku v Církvi a ve světě? Jak ovlivňuje pohled lidí na papežství a na sebe?

Jeden z nejstarších titulů papežů je „servus servorum Dei“ - služebník služebníků Božích. Církev i svět vidí dnes papeže, který svůj život dává až do posledku do služeb pravdy, pro kterou nasadil život. Doufám, že

toto svědectví inspiruje Církev k podobnému sebeobětování.

Co byste řekl těm, kteří se domnívají, že papež má možnost odstoupit?

Opakoval bych jim to, co papež sám řekl při mnoha příležitostech: že toto břemeno odloží, až mu ho Pán odejme.

Jak se rozšířilo těžiště tohoto pontifikátu takovými iniciativami, jako je Rok růžence nebo Rok Eucharistie?

Nemyslím, že by se tím rozšířilo. Hlavní těžiště zůstává v nové evangelizaci jako odpovědi Církve na rozsáhlou krizi dnešní společnosti; ale snad můžeme říct, že se těžiště duchovně prohloubilo. Jestliže nemá nová evangelizace zdroj v modlitbě, nemůže mít úspěch. Církev přináší světu evangelium skrze zkušenost sebedarujícího se života Eucharistie a skrze pravidelný rytmus své modlitby.

Ještě shrnující otázka: Neprožíváme dnes hlouběji mystika Jana Pavla II. v protikladu ke světovému politikovi z prvních let?

Byly zde vždy obě tyto dimenze. Muž, kterého vidíme dnes, který řídí Církev z Golgoty, je tentýž muž, který hrál ústřední roli při pádu evropského komunismu. Již raný styl papeže byl určován jeho bohatým a mnohoznačným vnitřním životem.

Podle Kath-net

CESTY JANA PAVLA II.

Svatý otec má pro příští rok v plánu nejméně dvě zahraniční apoštolské cesty. Jedna povede do Kolína na Světové setkání mládeže, ale ještě předtím v červnu pojedje Sv. otec do své vlasti - do Polska. Chce v Hnězdu uctít památku sv. Vojtěcha a prohlásit ho za dalšího patrona Evropy.

Kateřina Maria Drexelová 1858 – 1955

1. října 2000 svatořečil Jan Pavel II. jednu americkou ženu, jejíž život obdivuhodným způsobem dosvědčuje Ježíšova slova: *Všechno je možné tomu, kdo věří* (Mk 9,23).

26. listopadu 1858 se ve Filadelfii na severovýchodě USA narodila Kateřina Marie. Drexelovi patřili k vyšší společnosti ve

Kateřina ve svých sedmi letech

Filadelfii a byli velice zámožní. Otec František byl katolík a úspěšný bankéř. Matka zemřela již čtyři týdny po porodu a zanechala manželovi dvě dcery, Kateřinu a Alžbětu. Z druhého manželství, které otec uzavřel s Emou, se narodila ještě jedna dcera – Luisa.

František a Ema Drexelovi byli zajedno v tom, že jejich bohatství nepatří jen jim, ale že mají pomáhat chudým. Velkodušně podporovali dobročinná díla, František skrytým způsobem podporoval potřebné lidi. Zvláště pomáhal přistěhovaleckým kněžím, kteří přicházeli do Ameriky, aby zde sloužili svým přistěhovaleckým krajanům, kteří byli často bez prostředků.

Toto jednání nebylo jen projevem nějakého sociálního citění, nýbrž bylo spojeno s vírou v Boha. Každý den po práci trávil František značný čas ve svém pokoji na modlitbách. Drexelovi konali společné modlitby a denně se účastnili mše svaté. Ema zvala třikrát týdně chudé. Starala se pečlivě o své tři dcery a jejich rozvoj. Dostalo se jim širokého humanitního vzdělání v li-

teratuře, hudbě, cizích jazycích, filozofii a umění. Ani blahobyt neosvobozoval dcery od povinnosti naučit se vařit a šít si své vlastní šaty.

Touha po štěstí

Otcovo povolání přinášelo s sebou časté cesty do Evropy a pro Kateřinu to byl vždy svátek, když směla doprovázet svého otce. Krása různých zemí, kulturní vyspělost měst, to vše mělo na ni velký vliv. Byla svou povahou velmi esteticky vnímavá. Přesto se cítila v tom nejposlednějším neuspokojena. V jejím srdci byla hluboká touha po štěstí, které nenacházela ani v nejkrásnějších věcech tohoto světa.

V roce 1879, když jí bylo 21 let, její matka Ema onemocněla. Její nemoc trvala čtyři roky a po celou dobu o ni Kateři-

na láskyplně pečovala. Toto utrpení očistilo její pohled na život a současně potvrdilo, co již od dětství tušila: bohatství a poklady světa nemohou uspokojit člověka. Viděla na utrpení své matky, že bohatství nemůže pomoci a přidat k životu ani loket (srov. Mt 6,27). R. 1883 Ema umírá. Aby svým dcerám pomohl překonat bolest, podnikne s nimi František cestu po Evropě. Navštívili mezi jiným Itálii. V bazilice sv. Marka v Benátkách upozornili Kateřinu na jeden obraz Panny Marie. Když se na něj pozorně dívala, slyšela slova: *Čím více jste přijali, tím více musíte dávat*. Jako ozvěnou zaznívala tato slova v jejím nitru znovu a znovu – je to ono místo v evangeliu sv. Matouše, které tak hluboce poznamenalo sv. Františka z Assisi. Kateřina tohoto světce

Sestra Kateřina Maria Drexelová

Kateřina ve svých 22 letech

již dlouho uctívala, jeho láska k přírodě a k chudým dojmala její srdce. Přijala tato slova jako orientaci pro svou budoucnost, i když ještě nevěděla, v čem bude její *dávání* spočívat.

Proč ne misionářkou?

Po evropské cestě následovala cesta na americký Západ, kde se Kateřina poprvé setkala s indiány a jejich misionáři. I když na ni misijní práce hluboce zapůsobila, nepřišel ještě čas, aby se stala misionářkou. Rozhodující slovo muselo teprve přijít. V únoru 1885 zemřel otec František a zanechal svým dcerám nesmírné jmění.

Smrt rodičů se odrazila na zdravotním stavu Kateřiny. Její sestry jí doporučily pobyt v lázních Bad Schwalbach v Německu. Odcestovaly tam všechny tři a využily toho času mimo jiné k tomu, aby získávaly kněze a řeholní sestry pro misijní práci mezi indiány v Americe. V lednu 1887 cestovaly v této záležitosti do Říma a papež je přijal v soukromé audienci. Když Kateřina prosila Lva XIII., aby poslal misionáře do Ameriky, dostala tuto nečekanou odpověď: *„A proč se vy, mé dítě, nestanete sama misionářkou?“*

Misionářkou? Velice brzy pocítila povolání k řeholnímu životu, ale nikdy nemyslela na to, stát se misionářkou!

Ve stejném roce navštívila Kateřina se svými sestrami misijní stanici v Dakotě. Cesta byla sama o sobě dobrodružná:

na koni a zčásti ve voze nebezpečnými krajinami (píše se rok 1887!). Když tam šťastně dorazily, setkaly se se slavným náčelníkem Siouxů Red Cloudem a viděly chudý život indiánů na vlastní oči. Po návratu domů se rozhodly, že budou systematicky podporovat indiány. Během čtyř let daly postavit 13 škol. Současně se staraly o černé Američany, kteří sice byli rovnoprávní s bílými, ale trpěli nesmírnou nespravedlností.

Poslední světlo

Duchovním vůdcem Kateřiny byl biskup z Ohamy James O'Conner. Odrazoval ji od řeholního života, protože nevěřil, že by mohla vydržet askezi

Kateřina po obléčce

s tím spojenou. Vyzval ji, aby čekala, modlila se a rozjímal. R. 1888 mu napsala dopis o úzkosti a smutku, který jí toto čekání působí. Tento dopis změnil biskupův postoj. Navrhl jí tři kongregace, ale Kateřina mu na-

Kateřina v indiánské rezervaci

psala, že by vstoupila raději do misijní kongregace, která pečuje o indiány a černochoy. Biskup jí napsal, že takový řád neexistuje, a navrhl jí, aby ho sama založila, přičemž jí ujistil svou podporou. Kateřina však nadšená nebyla: *Odpovědnost takového povolání mě přímo drtí, protože jsem nemírně chudá na potřebné ctnosti.* Biskup trval na své názoru, až Kateřina 19. března kapitulovala a napsala biskupovi O'Connerovi: *Svátek svatého Josefa mi přinesl milost věnovat zbytek svého života indiánům a černochoům a připojit se k Vašemu náhledu, co je pro tyto národy nejlepší.*

Vstoupila k sestřím Božího Milosrdenství v Pittsburghu, aby se vzdělala v řeholním životě.

Svoboda pro všechno dobré

12. února 1891 pokročilo všechno do té míry, že kongregace je založena: Kateřina skládá jako první *sestra Nejsvětější Svátosti* pro indiány a černochoy řeholní sliby. Napsala: *Sliby sice omezují naši svobodu, ale dávají nám svobodu konat dobro. Jsme posilovány, abychom mohly konat*

věci, které jsou spojeny s obtížemi, ba které se zdají být nemožné. K třem obvyklým slibům chudoby, čistoty a poslušnosti přidala čtvrtý: *být matkou a služebnicí indiánů a černých Američanů.* Brzy se k nim připojily ženy, které chtěly sdílet jejich život a apoštolát. Protože klášter nové kongregace nebyl ještě dostavěn, otevřela Kateřina noviciát v letním sídle svých rodičů. Již za rok čítal řád 91 sester! Napsala svým sestřím: *Když se zbavíte věcí tohoto světa, budete mít v sobě Boží království. Když se jich nezbavíte, budete přesvědčeny, že potřebujete mnoho věcí, a dojde to tak daleko, že povedete život v pohodlí. Bůh naplňuje toho, kdo je prázdný.*

Komunitu navštěvují biskupové a kněží z misii a žádají matku Kateřinu o sestry. Ale na biskupovu radu vyčká společenství tři a půl roku, než začne pracovat v misích.

V roce 1894 založila Kateřina první penzionát v Santa Fe v Mexiku. Sestry se navzdory tvrdým podmínkám velmi dobře zžívají do nového života. Indiáni je respektují a dokonce chrá-

ni. Když se matka Kateřina chce zabývat péčí o oběti nákazy, indiáni jí v tom zabrání, aby se nemohla nakazit a zemřít.

Při četných cestách napříč kontinentem nesetkává se Kateřina vždy se souhlasem, často naráží dokonce na otevřené odmítání: *Je to velmi příznačné, že obyvatelé tohoto města nemají místo pro naše dílo. Jak je pravdivé, že betlémská jeskyně je největší vychovatelkou světa... Myslete bezpodmínečně na to, komu jsme se zaslíbily. Milujte pokoření.*

Hluboký svazek

Jako zakladatelka sestaví matka Kateřina pravidla řeholního života. V červenci 1907 přijala v Římě první papežské schválení a krátce nato byla zvolena generální představenou. Proč však název *sestry Nejsvětější Svátosti oltářní*?

Kateřina poznala, že nejhlubším svazkem mezi lidmi je Eucharistie, živá přítomnost Ježíšova, a proto je také svazkem mezi různými rasami, které spolu žijí v jedné zemi. Svým sestřím napsala: *Řeholní sestra potřebuje sílu. V blízkosti svatostánku najde sílu, útěchu a odříkání. Řeholní sestra potřebuje ctnosti. Ježíš v Nejsvětější Svátosti je pro nás vzorem ctnosti. Řeholní sestra potřebuje naději. V Nejsvětější Svátosti máme záruku naší naděje. Hostie obsahuje jádro budoucího života.*

V roce 1899 zakládá Kateřina školu pro černé dívky v Rock Castle v Západní Virginii. Následují další školy 1903 v Tennessee a Arizoně, celkem jich založila 49! Po školách založených

Kateřina v misijích

Katerina s černošskými dětmi v Texasu

v roce 1915 následovalo založení univerzity v Xavier v New Orleansu. V roce 1950, pět let před její smrtí, žije v 51 klášteřích 500 sester.

V září 1912 při jedné návštěvě misijní stanice v Novém Mexiku se matka Katerina nakazí tyfem. V blízkosti smrti říká: *Nacházím se v dokonalém míru. Proti očekávání se uzdraví a opět se ujme své práce. V roce 1913 cestuje lodí do Říma převzít definitivní schválení kongregace.*

Posledních dvacet let

R. 1935 ji postihne těžký srdeční záchvat a musí se stáhnout z aktivního života. Ještě dvacet let žije se svou nemocí a utrpením a modlí se za sestry, které jí byly svěřeny. *Pokorná a trpělivá přijímání kříže, ať už je jakýkoliv, to je to nejvyšší dílo, které musíme vykonávat. Objevila jsem velmi účinný způsob modlitby: Ježíšovo Srdce je také mé srdce, protože jsem údem jeho těla, a s jeho Srdcem se budu modlit k Bohu Otci a moje modlitba bude jistě vyslyšena.*

Katerina s indiány kmene Navajů

Katerina Marie zemřela 3. března 1955.

Jedna z jejích sester podala svědectví:

„Můj život jako sestry Nejsvětější Svátosti je zajímavý a bohatý na změny. Strávila jsem mnoho krásných let ve školách pro indiány a černochoy, kde jsem vyučovala. V roce 1951–1953 jsem v noci pečovala o matku Kateřinu Marii. Na tento čas v jejím pokoji nikdy nezapomenu. Často se v noci probouzela. Pak se spojila její modlitba s obětí mše svaté, protože věděla, že někde na světě se právě slaví mše svatá. Když jsem jí nabídla něco k pití, trvala na tom, že i já se musím napít. Starala se o moje pohodlí. V jejím pokoji byla atmosféra a přítomnost, kterou je obtížné vyjádřit slovy. Když jsem vstupovala do jejího pokoje, jako bych vstupovala do kaple. Děkuji Bohu za 1. říjen 2000, kdy jsem mohla prožít, jak byla matka Katerina Marie prohlášena za svatou.“

Sestra Marie Inez

„Odtamtud vychází zvláštní síla“

Jako nejlepší pomoc při pastoraaci a jako prodloužená paže kněze se mi osvědčila vždy Legio Mariae. Vždy, když jsem jako kaplan přišel do nové farnosti, první, co jsem udělal, bylo založení Legio Mariae. Vždy jsem se pozorně díval na věřící v kostele a pak jsem oslovil ty, kteří se mi jevíli zvláště vhodní jako spolupracovníci.

Můj pohled padl také na jednu ženu, která vykazovala při mši svaté obzvláštní pozornost, úctu a zbožnost. Jednou po mši svaté jsem se na ni obrátil s otázkou, zda by nebyla ochotná pracovat v laickém apoštolátu ve farnosti v rámci Legio Mariae. Tu se ona mladá dáma k mému

Odpověděl jsem jí: „Jestliže tak cítíte, že Bůh je zde přítomen, proč se nechcete stát katoličkou, abyste Boha mohla i přijímat?“ Odpověděla mi: „Ne, já se necítím hodná přijímat Boha.“ Vysvětlil jsem jí, že nikdo z nás není hoden přijímat Boha a že to také dáváme před svatým přijímáním najevo, když se modlíme: „Pane nejsem hoden...“ Že se však můžeme ve svátostné zpovědi obmýt od svých hříchů. Že Bůh se nám rád daruje, aby v nás byl jeho život, protože nás chce přijmout do svého božského života.

Po osmi dnech skutečně přišla a požádala o přijetí do katolické církve. S radostí jsem ji

velkému překvapení přiznala, že vůbec není katolička a není ani pokřtěná. Její rodiče byli v jedné templářské sektě, ve které se křest uděloval až v dospělosti. Protože pak byly válečné události, k jejímu křtu vůbec nedošlo.

Zeptal jsem se jí: „Proč tedy chodíte k nám do kostela?“ Na to mi dala přesvědčující odpověď: „Protože cítím, že v katolickém kostele je přítomen Bůh. Katolické kostely jsou zcela vyplněny Bohem, zatímco evangelické jsou prázdné a chladné. A když kněz pozdvihuje to bílé, vychází z toho zvláštní síla, kterou cítím.“ Nevěděla, co to vlastně kněz pozdvihuje, že se to jmenuje hostie, a neměla ani tušení o jednotlivých částech mše svaté.

vyučoval, připravoval na křest a na první svaté přijímání a biřmování.

Pak jsem byl znovu přeložen a ztratil jsem ji z očí.

Před krátkou dobou, mezitím uplynulo dvacet let, mě v Mnichově na Mariánském náměstí oslovila nějaká dáma. Brzy jsem ji poznal. Byla to ta, kterou jsem tehdy pokřtil. Plná radosti mi vyprávěla, že chodí každý den na mši svatou a stále zvláštním způsobem pociťuje Pánovu přítomnost v Nejsvětější Svátosti.

Jak vděční musíme být Bohu, že přivádí ke svému Srdci skrze Nejsvětější Svátost i jinověrce a nepokřtěné!

Z Die schönsten eucharistischen Wunder, sešit 3 přeložil -lš-

Bůh je Láska

Lidé skloňují lásku ve všech pádech, aniž by se aspoň trochu namáhali zamyslet se nad tím, co je to láska; o tom, co taková láska stojí, ani nemluvě.

Vánoce jsou svátky lásky. Ale jaké? Odkud je láska?

Tato praláska je láska darující. V Bohu není hlad, který by musel být utišen. Je v něm jen plnost, která chce darovat. Nauka, že Bůh nepotřeboval něco stvořit, není suchá spekulace teologů. Je to rozhodující skutečnost. Bez ní bychom si mohli dovolit

vidět v Bohu naneživš svého druhu manažera: bytost, která je tu k tomu, aby řídila vesmír, kterému stojí světu v čele jako ředitel školy nebo hoteliér svému hotelu. Být pánem světa není však pro Boha prázdnou velkou záležitostí. Sám v sobě, v „zemi trojjedinosti“, je Pánem mnohem větší říše.

Musíme mít stále před očima vidění Juliany Norwichové: Bůh nese v ruce maličký předmět jako oříšek a tento oříšek je „všechno stvořené“. Bůh, který vůbec nic nepotřeboval, povolal k bytí zcela nadbytečné tvory, aby je miloval a zdokonaľoval. Stvořil všehomír a všechno předvídal: mraky much, které oblétaávají jeho kříž, rozbitá záda, přitisknutá na hrubý kůl, ruce a nohy probodené hřeby a stále se opakující dušení, když tělo kleslo dolů, i hrozná muka v zádech a v pažích, když se pokouší nabrat dech. Smím-li použít biologické přirovnání: Bůh je hostitel, který zcela záměrně stvořil své parazity; povolal nás k bytí, abychom ho mohli „vysávat“, „přerozdělovat“. Taková je Láska. To je diagram **zosobněné Lásky**, která vynalezla všechny druhy lásky.

Láska člověka

Bůh, Stvořitel naší přirozenosti, vložil do nás obojí: darující i přijímající a potřebující lás-

ku. Potřebný milující miluje to, co nutně potřebuje. Jako příklad může posloužit láska batolete k matce. Darující druhy lásky jsou přirozeným obrazem samého Boha; jsou mu blízké skrze svou podobnost, která neznamená bezpodmínečně a u všech lidí

„hledání blízkosti“. Sebeobětující se matka, blahosklonný vládce nebo učitel mohou vykazovat podobnost s Bohem, aniž by se mu explicitně přibližovali.

Přijímající, potřebující druhy lásky, tak jak to vidím, nemají podobnost s láskou, jakou je Bůh. Jsou spíše jako negativní protiklady; přirozeně nikoliv tak, jak

je zlo protikladem dobra, nýbrž tak, jak je tvar pudinku negativem pudinkové formy.

Láska, jakou miluje Bůh

Nad to všechno dává Bůh lidem podíl na své vlastní darující lásce. Ta je jiná než darující láska,

kterou dal Bůh člověku. Lidská láska nehledá výlučně dobro milovaného člověka prostě jen pro toho člověka samotného. Dává přednost dobru, které může sama dát, nebo které by měla nejraději nebo které nejlépe zapadá do předem zvoleného obrazu, který si sama udělala o životě milovaného člověka. Ale darující láska božského druhu, zosobněná Láska, která v člověku působí, je zcela nezištná a chce prostě jen to, co je pro milovaného člověka to nejlepší.

Dále se přirozeně darující láska obrací vždy jen k člověku, kterého milující sám nachází jako láskyhodného a ke kterému ho

přitahuje náklonnost nebo stejné názory. Anebo když nic z toho není přítomno, pak jsou to ti, kteří jsou vděční, kteří si to zaslouží, nebo taková, jejichž bezmocnost je podmaňující. Božská darující láska však uschopňuje člověka, aby miloval ty, kteří přirozeně nejsou nijak láskyhodní: malomocné, kriminálníky, nepřátele nebo idioty, lidi budící odpor, nafoukance nebo sprostáky.

Konečně uschopňuje Bůh člověka – jaké je to protirečení! – k darující lásce k němu samému. Přirozeně Bohu nemůže nikdo nic darovat, co by mu již nepatřilo. A když mu to patří, jak je mu to možno darovat? Ale zde je zřejmé, že se můžeme zříct sebe, své vůle, svého srdce, dát přednost Bohu, a tak mu to darovat. Co mu právem náleží, co bez něho nemůže ani na okamžik existovat (tak jako píseň bez zpěváka není ničím), to nám svěřil takovým způsobem, že mu to můžeme dobrovolně vrátit.

Že taková darující láska je milost, musí každý uznat. Ale já jsem připojil něco, co není možno tak snadno uplatnit. Zdá se mi, že Bůh nám dává ještě další dva dary: nadpřirozenou lásku přijímanou pro něho a nadpřirozenou lásku k druhým lidem. Mám na mysli lásku, která ani ve snu nemyslí na zjištnost. Mám na mysli bezednou chudobu. Jako řeka, která si hloubí své vlastní koryto, jako kouzelné víno, které se při darování stane i pohárem, který ho přijímá, tak proměňuje Bůh naši potřebu po něm v lásce, která je potřebná jeho samého.

Nechat se milovat

Ale Bůh proměňuje i naši potřebující lásku k druhým lidem, a ta rovněž potřebuje proměnu. Ve skutečnosti potřebujeme všichni občas, někteří stále, lásku druhých, která miluje v naší osobě i to, co není hodno lásky. To je druh lásky, kterou sice potřebujeme, nikoliv však druh, který si přejeme. Chtěli bychom být milováni, protože jsme krás-

NAVRÁCENÍ RELIKVIÍ

V sobotu 27. listopadu se ve svatopetrské bazilice konala slavnost, která má velký význam pro opětovné sjednocení východních a západních křesťanů. Jan Pavel II. se veřejně omluvil za bezpráví, kterých se dopustila křížácká vojska, když během dobytí Cařihradu odnesla do Říma ostatky významných církevních Otců sv. Jana Zlatoústého a sv. Řehoře Naziánského. Ostatky převzal cařihradský ekumenický patriarcha Bartoloměj I. Podle jeho vyjádření je tím zprovozena ze světa jedna anomálie a bezpráví. Bartoloměj I. ocenil neúnavné úsilí Jana Pavla II. o smíření mezi oběma církvemi. Urny s ostatky byly slavnostně uloženy v Istanbulu na svátek svatého apoštola Ondřeje.

Kath-net

ni, velkodušní, spravedliví nebo užiteční. První náznak toho, že nás někdo miluje touto nejvyšší možnou formou lásky, je pro nás šok. (...)

Jak těžké je od druhých lásku jen přijímat, ukáže nám následující příklad. Představte si, že jste muž, který krátce po svatbě dostal nevyléčitelnou nemoc, se kterou bude muset žít dlouhá léta, neužitečný, bezmocný, odporný, závislý na obsluze své manželky, dokonce i váš intelekt je postižen, jste přepádan nekontrolovanými výlevy emocí, které obsahují neodkladné požadavky. A představte si, že péče a soucit vaší manželky je nevyčerpatelný. Muž, který to snáší s pokorou, bez zlosti, aniž by mohl cokoli dát, který dokonce rezignuje na všechno sebeobviňování, což je ve skutečnosti jen žebrání o soucit, ten osvědčuje něco, čeho potřebující láska ve svém přirozeném stavu není schopna. (Nesporně i taková žena osvědčuje něco, co daleko překračuje přirozenou darující lásku; ale o tom nyní nechceme diskutovat.) V takovém případě je snad brát těžší a snad ještě chvályhodnější než dávat.

Ale tento výjimečný příklad dokládá něco obecně platného. My všichni přijímáme bliženskou lásku. V každém z nás vězí něco, co přirozeně není možno milovat. Není možno nikomu vyčítat, že toto rysy v nás nemiluje – jen to, co je láskyhodné, může být přirozeně milováno. Jinak bychom mohli od lidí požadovat, aby chtěli plesnivý chleba nebo zvuk vrtačky na stlačený vzduch. Je možno nám odpouštět, mít na nás ohled a přesto nás milovat z bliženské lásky; jinak to nejde. Všichni dobří rodiče, manželé, to si můžeme být jisti, mají občas rys charakteru nebo snad zvyk přijímat tuto lásku; to, že jsou milováni nikoliv proto, že jsou láskyhodní, ale proto, že v těch, kteří nás milují, přebývá zosobněná Láska.

Z FuL 11/2004
přeložil -lš-

Devět měsíců v ráji Jak se stává člověk člověkem

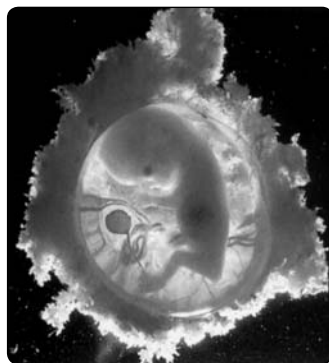
Na počátku je láska muže a ženy, objetí a pak...

500 milionů spermií se vydá na cestu a jedna z nich dosáhne vajíčko jako první. Jen jí se podaří proniknout dovnitř.

Dvě buněčná jádra se rychle spojí.

Zahníždění v mateřském lůně: Oplodněné vajíčko se zahníždí a rozvíjí se podle svého genetického kódu v nové individuum. Tento kód je z poloviny odlišný od kódu jeho matky.

Po třech týdnech je veliké dva milimetry, ale srdce již začíná svou celoživotní práci.

Po čtyřech týdnech můžeme v šestimilimetrovém zárodku vytušit lidskou bytost.

Po pěti týdnech má deset milimetrů, srdce je nadmíru velké vzhledem k celému tělíčku. Údy ještě nejsou vyvinuty, ale začínají se tvořit stejně jako nos, ústa a oči. Zárodek má svou vlastní krev, která je odlišná od krve matky.

Po osmi týdnech má čtyři centimetry a základy orgánů jsou již utvořeny.

V patnácti týdnech měří patnáct centimetrů, rysuje se tvář a uvnitř plodového vaku se začíná samostatně pohybovat.

Šest měsíců: Pohyby jsou stále živější a koordinovanější, dí-

tě si sedá a otáčí se, aby se rozvíjely jeho svaly a kosti.

Poslední dva měsíce: Oči, jakkoliv zavřené, vnímají světlo, které proniká do lůna. Váží již kolem dvou kilogramů a je schopné přijít na svět... Každá i nejmenší buňka představuje paměť, ačkoliv organický mozek není ještě plně rozvinutý. Vnímá a pamatuje si zkušenosti ze svého prostředí. Ty se mohou v pozdějším životě projevit jako náhlá vzpomínka na dobu před narozením.

Jsme stvořeni z lásky a pro nekonečnou plnost lásky. Musíme však pochopit, že je tu propast mezi tím, k čemu jsme stvořeni, a tím, co je naší realitou v utrpení a nenasytné touze – je to důsledek prvotního hříchu.

Vývoj sluchu: Již v prvních týdnech po početí se začíná vyvíjet vnitřní ucho. Po pěti týdnech je patrné i vnější ucho a od šesti týdnů má dítě smysl pro rytmus. Po čtyřech a půl měsících je sluch plně vyvinutý. Paralelně s ním se vyvíjí také hmat. Co slyší dítě v mateřském lůně? Všechno, co se děje v matčině těle: pohyby ve střevech, tlukot srdce a matčin dech.

Dítě je schopno vnímat skrze matku, v jakém vztahu je matka k otci... Jestliže např. matka žije v plné harmonii se svým manželem a může mu naslouchat s láskou, dítě vnímá zabarvení a způsob otcova hlasu se všim jeho

bohatstvím, jeho inteligencí, jeho krásou, jeho jemností. Tak je dítě vnitřně strukturováno a optimálně se rozvíjí. Jinak vznikají u dítěte negativní dojmy, jestliže chybí tento pozitivní tón, tzn. když se rodiče často hádají a křičí po sobě.

Dítě tak tvoří s matkou nejen fyzickou jednotu, nýbrž také dvojici individuí, silně citově navzájem spojených. Proto je muž povolán, aby obě tyto lidské bytosti láskyplně přijímal, chránil a pečoval o ně.

Protože citový život člověka závisí plně na jeho komunikaci, otevírá se sluch v matčině lůně v té míře, v jaké se rozvíjí vztah. V každé fázi, při novém zlepšení vztahu otevírá se sluch více. Jestliže v době svého rozvoje prožívá zranění a utrpení, je to možné poznat na sluchu. Něco se v něm zavírá. Příjemnými tóny je možno obnovit a posílit touhu po naslouchání.

Maria byla pravým pozemským rájem pro nového Adama. „V tomto pozemském ráji byla nesmírná bohatství, krása, které nový Adam vnímal. V tomto ráji

Aktivisté hnutí Pro život budují hřbitov nenarozeným dětem ...

nachádzal po deväť mesiaců svoju radosť“ (L. M. Grignon z Montfortu, Zlatá kniha, kap 8.)

Jaké je to pro nás privilegium, když v našem pozemském utrpení a strádání tohoto času můžeme přijmout Mariino pozvání a uchýlit se do jejího mateřského lůna, aby nás tam obdarovala svou láskou.

V Marii našlo slovo Otce plný sluch. V Mariině lůně je nám a celému lidstvu sdělován věčný Boží plán lásky. Maria nese v sobě Boží slovo a plně se na ně spoléhá. Jestliže Maria přijala do sebe Slovo v jeho největší dokonalosti (vtělením Ježíše Krista), chce i nám pomáhat, abychom pro své vlastní štěstí přijímali Boží slovo a poslouchali ho.

Někdy pochybujeme, zda je Bůh naším dobrým Otcem. Požadujeme ho, máme strach před jeho trestem jako první Adam, který se před ním schoval.

Zcela jinak je tomu v Mariině lůně. Ona nás chce znovu otevřít Bohu, abychom mu naslouchali a důvěřovali mu. Maria nám umožní, abychom vnímali více radosti, vystoupili ze svého úkrytu, důvěřovali mu a začali mu naslouchat.

Když se utíkáme k Marii, naší Matce, jsme bezpeční před vnějšími zmatky a pokušeními satana.

Dítě v matčině lůně slyší, a proto přijímá také představu o svém těle. Přijímá od matky své tělesné sebeuvědomění.

Maria nám přenáší slovo v jeho plnosti. Jen skrze Marii můžeme úplně přijmout plán Boží lásky pro náš život.

Stále více dětí pochází z rozvrácených rodin a cítí se vinny tím, že se rodiče nesnášejí. To se vše zapisuje i do jejich těla, takže nejsou schopni bydlet ve svém těle.

Uzdravení je možné jen skrze Marii. Protože má radosť ze všech svých dětí, uzdravuje nás, abychom přijímali sami sebe, abychom časem mohli vyznat: Pane, děkuji Ti za zázrak, že jsi mě stvořil tak podivuhodně.

Adventná úvaha nad umierajúcim lesom

Deň 19. november 2004 vojde Tatranom, ale nielen im, hlboko do povedomia. V tento deň totiž v popoludňajších hodinách sa prihnal divoký uragán, ktorý zanechal po sebe hroznú spúšť. Vyzúrila sa predovšetkým na stromoch. Celý smrekový les od Podbanského až po Tatranskú kotlinu mu padol za obeť.

Mnohí si kladú otázky, prečo sa tak stalo. Súvisí to nejakým Bohom, bez ktorého moci sa nič na svete nedeje? Nechceme sa tu púšťať do filozofických a teologických dišput ohľadom Božej prozreteľnosti, ohľadom jeho spravodlivosti, alebo aj jeho trestu. Bol to Boží trest, alebo to bola iba čirá náhoda, že tento mohutný živel sa rozpútal práve na tomto mieste a v tomto čase? Tí, ktorí stáli v epicentre tohto ničivého víchra si iste uvedomili to najzákladnejšie, čo môže precitovať v takomto čase ohrozenia každá živá bytosť. Zvlášť človek, ktorý je ináč hrdý na svoje vymoženosti a svoj dôvtip, uvedomuje si hlbšie, že jeho sily aj schopnosti sú ohrozené a že niekedy je voči mohutným prírodným živlom úplne bezmocný. A čo človeku v takejto chvíli ostáva? Áno, toto si uvedomili zrejme všetci, ktorí boli v čase uragánu v Tatrách. Toto slovo „bezmocný“ je snáď jediným slovom, ktorého význam môžeme dať do spoločného menovateľa pocitov všetkých ľudí, ktorí sa v tejto situácii ocitli. Človek to vnímal ako desivý hukot mora, ktorý sa valil cez tatranské grúne, pričom váľal mohutné kmene stromov narážajúc na budovy, akoby ich chcel všetky odstrániť z cesty.

Nevdojak si pritom kladie otázku – ako ďalej? Možno sa zabezpečiť, aby sa to viac neopakovalo? Tentokrát neboli, až na jednu výnimku, obeť na ľudských životoch. Avšak kto vie, čo sa stalo s tatranskou zverinou. Stromy, tie silné mohutné smrek, ktoré sa dávajú mnoho-

rakým spôsobom do služieb človeka, tie stromy podľahli. Keď sme sa po víchrici ešte toho istého večera išli pozrieť von, čo sa vlastne stalo, boli sme doslovne šokovaní. Všetky stromy, až

na malé výnimky, boli vyvrátené aj s koreňmi a iné zas boli polámané. Tie pahýle, ktoré sa prázdno a nemo dvíhali nad zničeným lesom, akoby žalovali, že práve umierajú. Tie torzá stromov bez korún pripomínajú cintorín. A človeku je vždy smutno, alebo aspoň clivo na cintoríne. Čo si však s tým všetkým počať? Ako tieto skutočnosti v sebe spracovať? Mnohí, s ktorými som sa po víchri-

ci stretol, mali slzy v očiach pri pohľade na zničený les. Keď vyrúbu v lese tu a tam strom, je to samozrejme, ba si to ani neuvedomujeme. Ale keď padne celý les ako v tomto prípade, potom sme šokovaní. Cítíme sa tak trochu ako nad otvoreným hrobom, v ktorom kontemplujeme aj našu bezmocnosť aj naše odsúdenie

na smrť. Táto kataklizma môže však byť varovaním a napomenutím pre súčasného človeka, ktorý sa neraz vo svojej pýche domnieva, že je pánom sveta, a to so všetkými dôsledkami. Že on sám rozhoduje, čo je dobré a čo zlé, čo je správne a čo nesprávne, spravodlivé a nespravodlivé, mravne dovolené a nedovolené atď. Koľko je neraz arogancie a koľko rúhavých slov proti Bohu v tomto pyšnom postoji. Koľko arogancie skrýva táto nadutá pýcha voči mravnému poriadku, keď jedinou mravnou normou sa tu stáva moc peňazí. Občas má človek dojem, akoby v ľudských srdciach vyhasinal život, a srdce sa tak stávalo bezútešnou pustatinou. Avšak práve takéto prírodné kataklizmy ukazujú človeku hranice, na ktorých sa beznádejne rozbíjajú hradby jeho pýchy. Možno práve v odzve liturgie týchto dní nájde človek znovu pokoj a istotu v duši, ktorá nespočíva vo vedomí svojej vlastnej sebaistoty, ale iba v bezmedznej dôvere v Boha, ktorý je

zvrchovaným vládcom nad všetkým. Takto zarezonuje v človekovi posolstvo Ježíša Krista, ktorý hovorí všetkým „nebojte sa, ja som premohol svet“.

*ThDr. Štefan Mordel, správca farnosti Vysoké Tatry
Převzato ze servisu Tiskové kanceláre Konferencie biskupů Slovenska*

Pohyb lásky

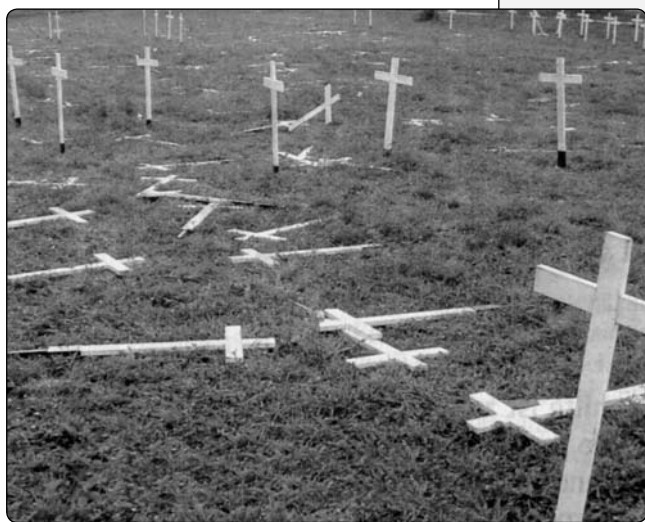
Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství (Mt 4,7). V této větě blahoslavenství jde tedy o blaženost těch, kteří prokazují milosrdenství. Oni budou *zmlósrdněni* nebo – lépe řečeno – oni jsou již *zmlósrdněni*. Vstupujeme do pohybu lásky a máme na ní podíl. Můžeme to srovnat s flétnou, skrze kterou prochází zvenčí dech, chvěje se, ztrácí se v jejích dírkách a vytváří melodii. Bez tohoto dechu, který se v ní chvěje a uniká z jejích otevřených dírek, je flétna pouze trubici. Nemá žádný smysl. Povoláním flétny je vydávat melodie, povoláním této trubice je krása hudby. A my jsme byli stvořeni k Božimu obrazu. Bůh je láska. Bůh nemá lásku. Bůh nevymýšlí lásku. Láska není jeho vlastnost, nýbrž jeho bytí. Vyjádřeno filozoficky – láska je jeho podstata.

Z rozjímání o trinitárním tajemství víme, že láska je koloběh. Bůh je jeden ve třech osobách, ale tyto osoby mají stejnou podstatu. Je to velké tajemství, že Jeden jsou současně Tři. Až budeme patřit na Boha, přestane to být tajemstvím. Bude to pro nás evidentní, že Bůh není osamocněný. V teologii se praví: Bůh miluje sám sebe. Jaký by to byl egoista, kdyby miloval jen sám sebe. Ale on není sám, on je trojjediný. A mezi těmito osobami existuje pohyb, který je zcela analogický onomu pohybu, jaký vzniká v hrající flétně dechem, pohybem větru, tedy ducha, hebrejsky *ruah*.. Je to koloběh. A láska je hudba, harmonie, krása tohoto koloběhu mezi třemi osobami Trojice.

Víme, že Syn je zřeknutím se sebe sama. Písmo svaté nám to říká. Ačkoliv byl Bůh, ačkoliv byl Syn, sám sebe se zřekl tím, že se stal roven člověku. Netrval

na tom, aby byl roven Otci, roven Bohu. Mohli bychom říct, že on se vzdává, vyprazdňuje jako měch dud, jako flétna. Tím, že se stal člověkem, vzdal se svého božského bytí. Jinými slovy: celý Ježíšův život je jedním pohybem lásky. A vidíme, že tento pohyb lásky spočívá v podstatě v tom, vzdát se sám sebe, učinit se prázdným. Jen když se vydáváme, vydáváme melodii, stáváme se božskou bytostí.

Cíl našeho života spočívá v proměně našeho lidství v božství. V Kristu přijal Bůh lidství, abychom my přijali jeho božství, abychom vstoupili do jeho božství. Bůh však ve svém božství je Láska. A láska spočívá v tom, ustavičně se vydávat, obětovat. A sotva se vydáme, jsme naplněni. Teologové to nazývají *kenose* ve vnitřním životě svaté Trojice. V Božím lůně je ustavičný pohyb, sebeodevzdání těm druhým. Otec miluje Syna dokonalou láskou. Otec se vydává, říkáme, že Otec ustavičně plodí Syna. Je to něco velice krásného,

když vstupujeme do tajemství. Bůh se ustavičně vydává.

Jen Bůh je plnost bytí. My tedy vidíme, že plnost jeho bytí spočívá v dokonalé lásce, která stojí mimo sebe, v lásce, která nachází své štěstí v sebeodevzdání. Kdo umírá sám sobě, rodí se pro život věčný.

Překlad -ls-

EDITORIAL - pokračování ze str. 2

stal podobný **ve všem** (kromě hříchu), tedy i v tom, že přijal podobu onoho lidského zárodku, o jakém se dnes někteří lidé domnívají, že s ním mohou nakládat podle své libovůle, jak jim současný vědecký pokrok umožňuje.

Vědecký pokrok nám také umožnil, abychom mohli nahlédnout do toho zázračného procesu, kdy se ze dvou prostým okem neviditelných buněk začne vyvíjet krok za krokem bytost výslovně stvořená k Božimu obrazu. Tento Obraz sám osobně prošel celým obdivuhodným ontogenetickým vývojem, nad kterým žasnul Žalmista už před tisíciletími. Sám Boží Syn svým embryonálním životem posvětil všechna lidská embrya, svým životem v mateřském lůně posvětil všechny lidské plody, neboť nyní i člověk je mu podobný ve všem kromě hříchu. Boží Syn, skrze něhož všechno je stvořeno, dává sestoupit svému Duchu do matčina lůna, aby vložil do nově počínajícího života pečeť nesmrtnosti, tj. určení mít účast na jeho božském životě. Může být v Božích očích nějaké embryo přebytečné? To jen

pyšný člověk do tohoto neproniknutelného Božího díla loupežně vniká, aby se zde chamtivě choval jako břídlil v bláhové naději, že bude moci ke svému životu přidat jeden nebo dva lokty.

Začneme ve svých modlitbách a ve svém růžencovém rozjímání věnovat co nejhlubší pozornost a úctu našemu Pánu ještě mnohem menšímu, než je Jezulátko. Ten nepatrný mikroskopický, milimetrový a miligramový Syn člověka je tentýž Bůh, který otrásá duby a stromy zbavuje kůry, ale pro nás se stal tak nepatrný, aby obnovil naši úctu ke svému stvořitelskému dílu, neboť si ho tak cení, že ho

posvětil svou osobní fyzickou a biologickou přítomností.

Aby byla možná tato jeho božská „nepatrnost“, k tomu bylo zapotřebí jiného stvořitelského díla, vznešené a neposkrvněné nádoby, a tou je Maria. A to je druhý důvod, abychom více uctívali Božství skryté v Marii. Proto naši předkové v adventu přímo instinktivně mysleli na Marii a denně se k ní vraceli nejen v růženci, ale i v **mariánské rořatní mši svaté**. Není pravda, že tyto „rořáty“ v bílém byly zrušeny. Stačí vzít do ruky Sbírkou mší o Panně Marii a najdeme tam nejen hned tři mariánské adventní mešní texty, ale i jejich vřelé doporučení.

To vše má velkou souvislost s Rokem Eucharistie. Neboť ona Boží „nepatrnost“ se opakuje na oltáři stále novým vtělením do svátostných způsobů, které vyžadují stejnou něhu, úctu a péči, jaké požíval novopočatý Bůh v Marii lůně. Pro někoho je zatěžko modlit se i k Jezulátku, ale co může být Bohu milejší, než když ho uctíváme a prosíme spolu s jeho matkou Marií v podobě z toho devítiměsíčního období, kdy mu bylo na zemi nekrásněji a kdy ti dva jsou jedno tělo. Prosme sotva počatého Ježíše spolu s Matkou, v jejímž je lůně, aby obměkčil ta srdce, která necítí to, co mají cítit. Nejsou to jen ti, kteří tak nelidsky zacházejí s počatými a nenarozenými, ale i ti, kteří si neuvědomují, že i oni zacházejí obdobně se Synem člověka, stejně bezbranným v nejsvětějších způsobách chleba a vína.

Jsmo ve svém boji za práva embryí a plodů handicapováni tím, že ty nejpodstatnější argumenty nemůžeme vlastně svým protivníkům předložit. Nemají-li ani víru, ale ani smysl a cit pro něhu a lásku a chtějí postupovat jen z pozice síly, nesmí se divit, když se stanou svědky, jak Hospodin láme cedry. Bude strašně upadnout jednou do rukou rozhněvaného Boha.

-red-

PAPEŽ PIUS XII. (43)

„Že jsou připraveni k jednáním, to mi jen dokazuje vnitřní slabost nepřítele. Nyní uvidím, co mi nabídnou Rusové. Čí podmínky se mi budou lépe zamlouvat, s tím se spoličím proti ostatním. Ještě zdaleka nekončím,“ rozhorlil se Hitler a vyčerpán volal svého osobního lékaře, aby si nechal dát injekci.

Konečně 29. dubna 1945 podepsali dva němečtí vyjednávači v Casertě, hlavním stanu síra Alexandra, kapitulací listinu. Za služební obvod Wolffa a Grazianiho podepisuje sturmbannführer SS Wenner, za svého šéfa generála von Vietinghoffa podepisuje podplukovník von Schweinitz. Zbraně na jižní frontě mohou zmlknout.

Ve Vatikánu se čekalo na tu to hodinu s obavami. Už mnoho mírových zprostředkovacích pokusů papeže při dřívějších příležitostech ztroskotalo na něčem nepředvídaném. Ale nyní směli všichni s ulehčením vydechnout.

Úspěchu je dosaženo, i když později.

Duchovní strůjci míru si spočítali: Wolffova akce zkrátí válku o několik měsíců, neboť překazila plánované vytvoření „Alpské pevnosti“. Pokus válečných zbesílenců vytvořit poslední zoufalý obranný kruh v horách se stal kapitulací jižní německé armády 29. dubna zcela iluzorní. Atomová bomba už nebyla v Evropě využita. Národům vedoucím válku zůstaly ušetřeny poslední nesmyslné lidské i materiální oběti.

Díky Wolffovi – říká papež. Díky papeži – říká Wolff.

Ještě odpoledne tohoto 11. března jsem vstoupil do domu v ulici Via Archimede 175 na Monte Parioli.

Moderní dům s mnoha apartmány. Luxusní dům. Knoflík zvonku, na který jsem zatlačil, nerozječel zvonek, nýbrž spustil tlumený signál.

„Ach, to jste vy,“ pozdravil mě neznámý muž, který se právě snažil zapálit si podivuhodně dlouhý doutník. „Opozdl jste se asi ve Vatikánu,“ pokračoval, když mě pozdravil. „Nemusíte se proto omlouvat, my dobře víme, že katolická církev nepodléhá času.“

Obytný prostor kolem tohoto muže svědčil o vyváženém vkusu; mezi světlými stěnami se kombinovaly jednotlivé antické kusy s komfortem moderního čalouněného nábytku. Sedli jsem si proti sobě. Muž byl malý, nápadně nenápadně oděný. Jeho hlava musela upoutat každého pozorovatele. Tyto chytré, zkoumavé oči, tato těžká, energii zdůrazňující brada, tato široká optimistická ústa, pod krátkým, spokojeně vyhrnutým nosem, jasné, rozvázné čelo, tyto dozadu sčesané šedivé vlasy – nevyzařovala snad celá osoba Dr. Maxe Husmanna úspěch a sebejistotu? Jeho úspěchy jako pedagoga, strůjce míru a obchodníka byly založeny na tom, že mu jeho partneři věřili každé slovo, ještě než otevřel ústa.

„Jak daleko jste došel mezitím v životě papeže?“ slyšel jsem jeho otázku, vyřčenou hlasem, který měl v sobě cosi řinčivého, teatrálního; a já jsem odpověděl: „Až k 29. dubnu 1945, ke dnu, ve kterém Wolffova akce s vaší pomocí vedla k míru.“

„Wolff!“ – opakoval pedagog jméno generála SS s vřelou účasťou, jako by mluvil o jednom ze svých žáků, „potom tedy znáte historii této kapitulace tak, jak byla viděna z perspektivy Vatikánu, ale – znáte také pozadí této historie?“

„Myslím, že znám podmínky, které Dulles stanovil a jež Wolff splnil,“ odpověděl jsem a vypočítával: „Rabování a ničení bude ve veškerém hornoitalském prostoru zastaveno, a bude-li třeba, bude mu zabráněno použitím síly. Život a bezpečnost politických vězňů v dosahu se-

skupení armád v Itálii budou garantovány.“

„A žádné protislužby Wolff od Dullese nepožadoval?“ Pokud jsem věděl, tkvěl Wolffův jediný požadavek v čestném provedení kapitulace.

Husmann potáhl ze svého doutníku.

„Bylo zde dáno ještě osobní ujištění,“ dozvěděl jsem se nyní. „Američané, aniž by to Wolff sám požadoval, přislíbili generálovi SS a ostatním zúčastněným členům SS, kteří byli pověřeni provedením kapitulace, že po konci války nebudou odsouzeni jako příslušníci zločinecké organizace, nýbrž že budou posuzováni z hlediska vítězů jako vojáci v příslušné hodnosti branné moci.“

„To dal Dulles písemně?“ divil jsem se, neboť jsem viděl generála SS Wolffa v Norimberku před vojenským tribunálem vedeným spojenci a věděl jsem, že Wolff musel v souvislosti s tím očekávat ve vězení v Hamburku na zdoluhavé rozhodnutí z jednání soudní komory.

„Písemně zrovna ne, to bylo nemožné kvůli Rusům, společeným tehdy ještě s USA, kteří by se byli ohradili vetem,“ odpověděl Husmann, „ale ústně byl tento příslib dán – na čestné slovo – po rozmluvě s Rooseveltem, když jeho zvláštní zmocněnec Dulles vyjednával s Wolffem. Já a můj přítel Waibel jsme se potom rozhodli být Wolffovi garanty toho, že Američané budou dané slovo držet. Wolff totiž váhal, protože si to nemohl přečíst černě na bílém. Ale potom zemřel Roosevelt. Truman

nebyl informován. Dulles si už nemohl na žádný příslib vzpomenout. Wolff, zatčený kvůli své hodnosti SS, mě bombardoval z vězení dopisy: »Tak drží Američani své slovo? – Kde zůstávají garanti?«

Husmann povstal, tiskl doutník pevně mezi rty, posunul záves na zdi stranou a dovolil mně, abych uviděl komplikovaný systém vzadu vestavěného seřfu. Otáčel kolem, klíči a čísly. Ozvalo se jemné klapnutí. Ve výši kolem vyskočila ze zdi zásuvka. „Podívejte se, samá akta. Obsahují případ, který se skrývá za Wolffovým případem.“

Tak jsem se dozvěděl: „Případ Wolff“ měl pozadí, které ho pozvedlo daleko za význam lokální kapitulace, kdy Angloameričané napjali všechny síly, aby zabránili výpovědi generála SS před veřejným soudem, která ani Vatikánu nemohla být lhostejná. Neboť skutečností je, že Wolffova kapitulace je jediná svého druhu, která se nakonec obrátila proti Západu a při které Rusové byli jen diváci, ne spolupodpisovatelé. Stalin požadoval přibrání ruských generálů ke kapitulacímu jednání. Roosevelt odmítl.

Na to Stalin: „Požaduji okamžitě přerušeni jednání!“

Roosevelt: „Bude se jednat dál!“

Stalin telegrafuje své stanovisko: „To je nevěrnost vůči spojencům! Je to porušení smlouvy!“ Roosevelt byl už tehdy nemocný muž. S telegramem v rukou se nesmírně rozčilil. Tato urážka byla pro něj příliš. Prezident a raní smrtící mrtvice.

Caserta měla za následek zlom uvnitř nepřírozené aliance mezi Východem a Západem. Tento vývoj však předvídal jediný člověk: papež. Jak při tajné audienci, kterou Pius XII. poskytl generálovi SS Wolffovi, a také po něm při neméně v tajnosti držené audienci generálovi US – Clarkovi znělo jako hlavní téma rozhovoru: sovětské Rusko.

(Pokračování)

BETLÉMSKÉ SVĚTLO 2004. V letošním roce budou opět skauti rozvážet Betlémské světlo z Brna do celé republiky, a to ve **středu dne 22. 12. 2004** těmito vlaky:

* R č. 670 (Vysočina) Brno – Havlíčkův Brod – Kolín – Praha – Ústí nad Labem – Karlovy Vary – Cheb, odjezd z Brna v 5.13 hod., příjezd do Chebu ve 13.54 hod. ● Mimořádný historický vlak Havlíčkův Brod – Pardubice, odj. Havl. Brod v 7.15 hod., Pardubice hl. n. příj. 10.15 hod. ● R č. 682 Pardubice – Liberec, odj. z Pardubice hl. n. ve 12.57 hod., příj. Liberec v 16.13 hod. ● R č. 654 Praha – Plzeň – Františkovy Lázně, odj. Praha – hl. n. v 10.20 hod., příj. Františkovy Lázně ve 13.59 hod. ● * R č. 433 (Beskyd) Brno – Přerov – Hranice – Ostrava – Třinec s odjezdem z Brna v 5.55 hod., Třinec příj. 9.27 hod. ● Os č. 3205 Hranice na Moravě – Vsetín – Střelná, odjezd z Hranic v 8.36 hod., Střelná příj. 9.59 hod. ● * R č. 905 (Praděd) Brno – Prostějov – Olomouc – Zábřeh – Jeseník, odjezd z Brna v 5.55 hod., Jeseník příj. 10.08 hod. ● Sp č. 821 Olomouc – Opava, Olomouc odj. v 7.50 hod., Opava – východ příj. 10.08 hod. ● Os č. 3806 Olomouc – Blatec – Vrbátky – Prostějov, odj. z Olomouce hl. n. v 8.10 hod., Prostějov příj. v 8.34 hod. ● Os č. 14008 Prostějov – Kostelec na Hané – Senice na Hané – Olomouc, odj. z Prostějova hl. n. v 8.44 hod. s příjezdem do Olomouce hl. n. v 10.04 hod. ● Os č. 13716 Zábřeh na Moravě – Šumperk, Zábřeh odj. 9.05 hod., Šumperk příj. 9.25 hod. ● Os č. 13760 Šumperk – Kouty nad Desnou, Šumperk odj. 9.39 hod., Kouty nad Desnou příj. 10.17 hod. ● * Sp č. 1721 Brno – Veselí nad Moravou – Vlárský průsmyk, odj. z Brna hl. n. v 7.33 hod., Vlárský průsmyk příj. v 11.02 hod. ● * R č. 972 (Svitava) Brno – Hradec Králové, odj. Brno v 8.31 hod., příj. Hr. Králové 11.00 hod. ● * R č. 613 (Jan Palach) Brno – Břeclav, odj. Brno v 11.38 hod., příj. Břeclav ve 12.17 hod. ● R č. 805 Břeclav – Otrokovice, odj. Břeclav v 12.40 hod., příj. Otrokovice ve 13.27 hod. ● * R č. 668 (Junák) Brno – Jihlava – Veselí nad Lužnicí – České Budějovice – Plzeň, odjezd z Brna v 15.25 hod., Plzeň hl. n. příjezd 21.55 hod. ● R č. 648 (Šumava) Veselí nad Lužnicí – Tábor, odjezd z Veselí n. Luž. v 19.37 hod., Tábor příj. 20.01 hod.

Zájemci o Betlémské světlo, přineste si s sebou k vlaku lucerny, kahany a lampy a skauti Vám ve všech stanicích, kde vlaky podle jízdního řádu zastavují, odpálí od svých svítidel. Světlo potom doneste do okolí jednotlivých železničních stanic, do farností, svým přátelům a známým, nemocným, starým a opuštěným lidem, do svých domovů a všem, kterým toto vánoční spojení s ostatními lidmi dobré vůle udělá radost!

Vysvětlění značek u vlaků: * = základní vlak, od něž pojedou další spoje s Betlémským světlem; R = rychlík; Sp = spěšný vlak; Os = osobní vlak. Vlaky jsou řazeny od nejdřívejšího odjezdu prvního vlaku se Světlem z Brna po poslední odjezd z Brna a k některým je připsán další přípoj, kterým se Světlo také poveze.

V Olomouci budou skauti rozdávat Betlémské světlo v Informačním středisku v hale hlavního nádraží ve čtvrtek 23. 12. od 9.00 hod. do 17.00 hod. a 24. 12. 2004 také v kapli sloupu Nejsvětější Trojice na Horním náměstí v době od 9.00 hod. do 15.00 hodin.

S plamínkem lampy nebo svíčky chceme předávat i malé zrníčko poselství. „Pokoj lidem dobré vůle“. Milostiplné vánoční svátky a jejich plné duchovní prožití přejí SKAUTI.

V USA PRO SEXUÁLNÍ ZDRŽENLIVOST

Prezident G. Bush podporuje novou masivní kampaň na školách, která má jako cíl prevenci proti nechtěným těhotenstvím, nemoci AIDS a přenosu pohlavních chorob. Jejím základem je zdůraznění, že jediným spolehlivým prostředkem proti důsledkům těchto krizových situací je naprostá sexuální zdrženlivost. Administrativa prezidenta Bushe uvolnila na podporu těchto výukových programů pro mládež od 9 do 18 let v loňském roce již 170 milionů dolarů. Pedagogové vysvětlují mladým, že důsledkem umělých potratů jsou často sebevraždy, sterilita a další rizika. Proti tomu protestují některá liberální americká média.

Podle Corriere della Sera -pc-

Liturgická čtení

Neděle 19. 12. – 4. neděle adventní

1. čt.: Iz 7,10-14
Ž 24(23),1-2,3-4ab,5-6
Odp.: srov. 7c+10b (*At vejde Hospodin, on je král slávy!*)
2. čt.: Řim 1,1-7
Ev.: Mt 1,18-24

Pondělí 20. 12. – ferie

1. čt.: Iz 7,10-14
Ž 24(23),1-2,3-4ab,5-6
Odp.: srov. 7c.10b (*At vejde Hospodin, on je král slávy!*)
Ev.: Lk 1,26-38

Úterý 21. 12. – připomínka sv. Petra Kanisia

1. čt.: Pis 2,8-14 nebo Sof 3,14-18a
Ž 33(32),2-3,11-12,20-21
Odp.: 1a,3a (*Radujte se, spravedliví, z Hospodina, zpívejte mu píseň novou.*)
Ev.: Lk 1,39-45

Středa 22. 12. – ferie, (v českobudějovické diecézi: svátek Výročí posvěcení katedrály)

1. čt.: 1 Sam 1,24-28
1 Sam 2,1,4-5,6-7,8ab,cd
Odp.: srov. 1a (*Srdce mé jása v Bohu, mém spasiteli.*)
Ev.: Lk 1,46-56

Čtvrtek 23. 12. – připomínka sv. Jana Kentského

1. čt.: Mal 3,1-4,23-24
Ž 25(24),4-5ab,8-9,10+14
Odp.: Lk 21,28 (*Vzpřimte se a zdvihněte hlavu, protože se blíží vaše vykoupení.*)
Ev.: Lk 1,57-66

Pátek 24. 12. – ferie (ráno)

1. čt.: 2 Sam 7,1-5,8b-12,14a,16
Ž 89(88),2-3,4-5,27+29
Odp.: srov. 2a (*O tvém milosrdenství, Hospodine, na věky budu zpívat.*)
Ev.: Lk 1,67-79

večer:

1. čt.: Iz 62,1-5
Ž 89(88),4-5,16-17,27+29
Odp.: 2a (*Na věky chci zpívat o Hospodinových milostech.*)
2. čt.: Sk 13,16-17,22-25
Ev.: Mt 1,1-25

v noci:

1. čt.: Iz 9,1-3,5-6
Ž 96(95),1-2a,2b-3,11-12,13
Odp.: Lk 2,11 (*Dnes se nám narodil Spasitel, Kristus Pán.*)
2. čt.: Tit 2,11-14
Ev.: Lk 2,1-14

za svítání:

1. čt.: Iz 62,11-12
Ž 97(96),1+6,11-12
Odp.: Světlo dnes zazáří nad námi, neboť se nám narodil Pán.
2. čt.: Tit 3,4-7
Ev.: Lk 2,15-20

Sobota 25. 12. – slavnost Narození Páně

1. čt.: Iz 52,7-10
Ž 98(97),1,2-3ab,3cd,4,5-6
Odp.: 3c (*Uzřel všechny končiny země spásu našeho Boha.*)
2. čt.: Žid 1,1-6
Ev.: Jan 1,1-18

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE 19. 12.	PO 20. 12.	ÚT 21. 12.	ST 22. 12.	ČT 23. 12.	PÁ 24. 12.	SO 25. 12.
Antifona	122	122	122	122	122	122	154
Žalm	786	786	786	786	786	786	783
Ranní chvály:							
Hymnus	122	122	122	122	122	122	154
Antifony	116	124	125	125	125	150	160
Žalmy	1137	1152	1167	1183	1199	1214	813
Kr. čtení a zpěv	116	136	139	143	146	150	161
Antifona k Zach. kantiku	116	136	140	143	146	150	161
Prosby	117	136	140	143	147	150	161
Záv. modlitba	117	137	140	143	147	151	162
Modlitba během dne:							
Hymnus	123	123	123	123	123	123	155
Antifony	124	124	124	124	124	124	156
Žalmy	1142	1157	1172	1188	1204	1219	162
Krátké čtení	118	137	141	144	147	151	164
Záv. modlitba	117	137	140	143	147	151	164
Nešpory:							
Hymnus	121	121	121	121	121	121	153
Antifony	114	119	124	125	125	125	165
Žalmy	1133	1146	1161	1177	1193	1209	165
Kr. čtení a zpěv	115	119	138	142	145	148	167
Ant. ke kant. P. M.	132	135	139	142	145	149	168
Prosby	115	119	139	142	145	149	168
Záv. modlitba	117	117	137	140	143	147	168
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1242

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

SVĚŘIT SE LÁSCĚ

Slawomir Biela

Autor na několika novozákonních scénách formou kratších meditací nastiňuje možnosti, jak prohloubit duchovní život a naplnit stále naléhavější požadavek nové evangelizace.

Paulínky, brož., zúž. A5, 168 stran, 178 Kč

I DNES JE DEN BOŽÍ

Wilfrid Stinissen

Krátká čtení na každý den v roce, která čerpají ze Stinissenových kázání a přednášek z let 1969 až 1993. Každý měsíc je uveden biblickým citátem, který s následujícími texty sice přímo nesouvisí, ale lze se k němu kdykoliv vrátet.

Karmelitánské nakladatelství, váz., 172x108 mm, 424 stran, 249 Kč

ESCHATOLOGIE (Smrt a věčný život)

Joseph Ratzinger

Pod pojmem eschatologie rozumíme učení o „posledních věcech“ či výpovědi víry o konečném údělu jednotlivého člověka a také o Bohem způsobené

obnově lidstva a celého vesmíru. Kardinál Joseph Ratzinger pojednává v této knize o duši, smrti, očistci, vzkříšení, věčném životě a o obnově kosmu na základě hluboké analýzy Starého i Nového zákona a především bohaté křesťanské tradice.

Barrister&Principal - studio, brož., zúž. B5, 196 stran, 245 Kč

DIALOG

Svatá Kateřina Sienská

Vrcholné dílo světkyně, jehož sepsání bylo podníceno hlubokým mystickým zážitkem. Sám Pán osvětlil Kateřině mnohé užitečné pravdy učení církve, ve kterých by se laik bez Božího vnuknutí mohl snadno zmýlit. Kateřina totiž neměla žádné vzdělání, neuměla dokonce ani psát – tato schopnost jí byla dána až v průběhu diktování Dialogu. Druhé, opravené a doplněné vydání.

Krystal OP, váz., přebal, zúž. A5, 384 stran, 330 Kč

BREVILOQUIUM

Bonaventura

Kompendium scholastické teologie, čili stručný souhrn základů křesťanské teologie. V jeho rámci autor probírá učení o trojediném Bohu, hovoří o stvoření světa a jeho uspořádání, tedy o středověké kosmologii, o problematice hříchu, dále podává výklad o Kristu a jeho díle, o milosti, o svátostech a v závěru též o posledních věcech člověka.

Vyšehrad, váz., přebal, zúž. A5, 416 stran, 438 Kč

Objednávky knih - tel. 587 405 431, fax 585 222 803

Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese

www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

TZ

771 11 Olomouc 1
Dolní nám. 24
Matice cyrilometodějská s. r. o.